

Sivil Havacılık Lisans Mezunlarının İstihdam ve Kariyer Durumları Üzerine Bir Araştırma¹

Arş.Grv. Kasım Kiracı
Anadolu Üniversitesi-Türkiye
kiraci.kasim@gmail.com

Arş.Grv. Ümran Bayrak
Anadolu Üniversitesi-Türkiye
ubayrak@anadolu.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı sürekli gelişen ve değişen havacılık sektörüne işgücü sağlamak amacıyla hizmet eden üniversitelerden mezun olmuş sivil havacılık öğrencilerinin istihdam ve kariyer durumlarıyla ilgili bölümler arasındaki istihdam farklılıklarını incelemektir. Çalışma kapsamında üniversitelerin (şimdiye kadar lisans mezunu veren Anadolu Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi ve Mustafa Kemal Üniversitesi) Uçak Gövde-Motor Bakım, Havacılık Elektrik ve Elektronik, Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği, Hava Trafik Kontrol ve Pilotaj bölümleri lisans mezunları dâhil edilmiştir. Çalışma bir alan araştırması olup tarama modeliyle desteklenmiştir. Bu kapsamda ilk olarak sivil havacılık okullarının lisans mezunlarının listesi oluşturulmuş ve listedeki hedef kitleye yönelik bir anket formu hazırlanmıştır. Anket formu literatür taramasının yanı sıra 7 uzman desteğinden yararlanılarak hazırlanmıştır. İnternet ortamında hazırlanan bu anket formu 11 Aralık 2013-3 Şubat 2014 tarihleri arasında sivil havacılık mezunlarına ulaştırılmıştır. Söz konusu tarihler arasında anket formunu toplam 759 katılımcı yanıtlamıştır. Bu çalışma sonucunda ankete verilen cevaplar açısından sivil havacılık bölümleri arasında farklılıklar olduğu tespit edilmiş ve sonuçlar frekans analizi ile değerlendirilmiştir. Buna göre katılımcıların büyük çoğunluğu hâlihazırda bir işte çalışmaktadır. Ancak bölümler arası kıyaslama yapıldığında bazı bölüm mezunlarının istihdam oranının çok düşük olduğu, diğerler bölüm mezunlarına nazaran daha düşük gelir elde ettikleri ortaya çıkarılmıştır. Bunun yanında bazı bölüm mezunlarının aldıkları ücretten memnun olmadıkları, hayal ettikleri iş ve pozisyonda istihdam edilmedikleri tespit edilmiştir. Söz konusu bulgular ışığında sivil havacılık eğitimi veren okul veya bu okullardaki kontenjan artışına gidilmeden önce gerekli altyapı çalışmalarının yapılması gerektiği, kamu kesiminde ilgili mezunların istihdam oranlarının artırılması gerekliliği, zorunlu stajın daha verimli hale getirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Havacılık eğitimi, Sivil havacılık, Havacılıkta istihdam, Havacılık mezunu

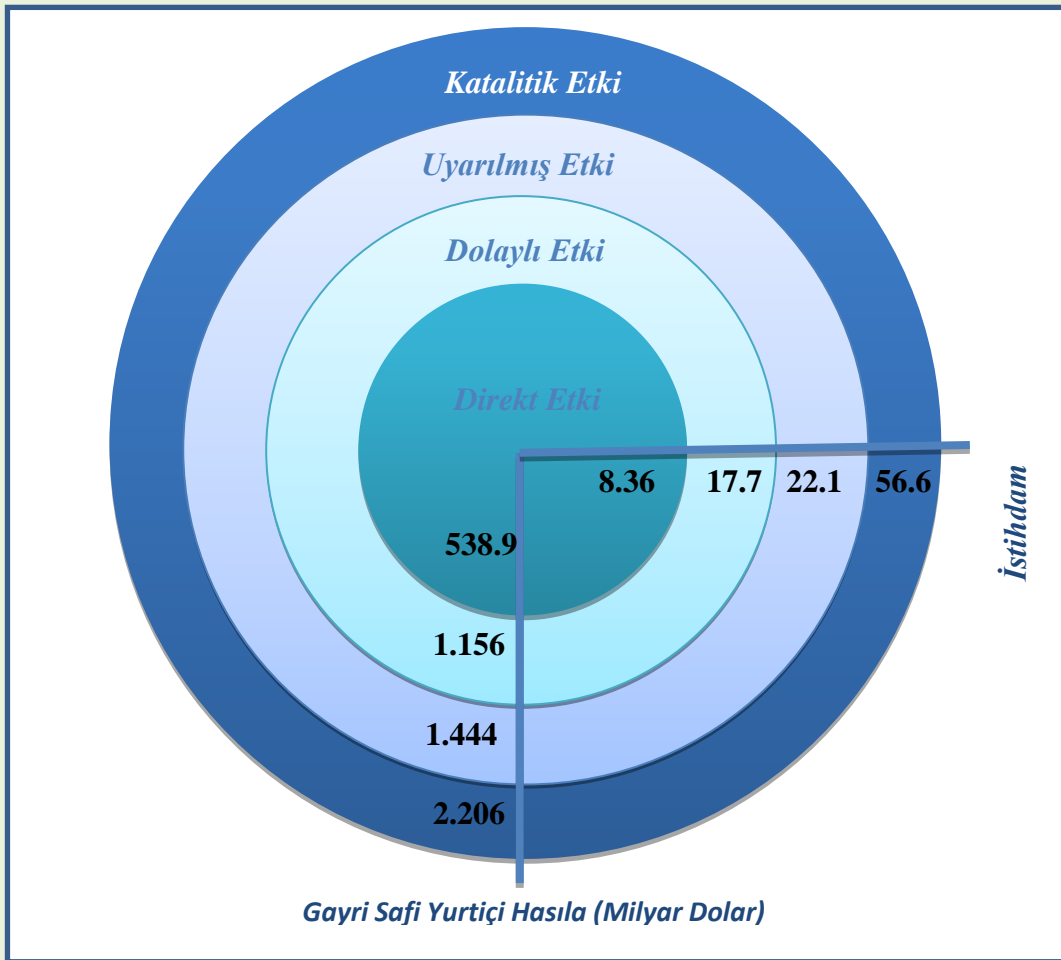
GİRİŞ

Sivil havacılık okulları, havacılık sektörüne endüstriyi şekillendirecek, havacılık kültürüne ve mesleki donanımına sahip, uluslararası standartlara uygun profesyonelleri yetiştirme misyonunu üstlenmiş eğitim kurumları olarak tanımlanabilir. Bu aşamada havacılık sisteminin temel ögesi konumunda bulunan sivil havacılık mezunları karşımıza çıkmaktadır.

¹ Bu çalışma 16 Nisan 2014 tarihinde düzenlenen 2. Uluslararası Havacılık İşletmeciliği Konferansında (INTAVIC 2014) sunulmuştur.

Dünya genelinde havacılık sektörü 56,6 milyon kişiye istihdam olanağı sağlamaktadır. Şekil 1'den de görüleceği üzere bunlardan 8,36 milyonu doğrudan 48,24 ü dolaylı (dolaylı, azaltan ya da katalitik etki aracılığıyla) istihdam edilmektedir. Bu sayı 1990 yılında 21 milyon iken 2010 yılında 56,6 milyona kadar artmış ve 2030 yılında da 82,2 milyona ulaşacağı tahmin edilmektedir (ATAG, 2012). Aynı durum Türkiye'deki havacılık endüstrisi için de geçerli olup 2012 yılında 2002'ye göre istihdam oranının 3 kat artarak 167 bin 161 kişiye ulaştığı belirtilmektedir (Hürriyet, 2013). Havacılık endüstrisinde yaşanan gelişmelere paralel olarak artan bu insan gücü ihtiyacını karşılamak üzere ülkemizde havacılıkla ilişkili (lisans ve önlisans seviyesi) yükseköğretim programına sahip üniversite sayısı (KKTC ile birlikte) 2013 yılında 33'e ulaşmıştır. Bu kapsamda bu çalışmada havacılık sektörünün insan gücü ihtiyacını karşılamak amacıyla kurulmuş üniversitelerden mezun olan öğrencilerin istihdam bilgilerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Şekil 1:

Dünya Geneli Havacılık Sektörü İstihdam Durumu ve GSYİH'ye Etkisi (ATAG, 2012).

Türkiye'de sivil havacılık eğitimi 1986 yılında kurulan Anadolu Üniversitesi Sivil Havacılık Meslek Yüksekokulu ile başlamıştır. İlgili okulun eğitim süresi, 1992 yılında Yüksek Öğretim Kanununda yapılan değişiklik neticesinde bir yıl İngilizce

hazırlık olmak üzere beş yıla çıkarılmıştır. Sivil havacılık alanında artan nitelikli personel ihtiyacını karşılamak üzere Anadolu Üniversitesinin yanı sıra 2001’de Erciyes Üniversitesi, 2005’te Kocaeli Üniversitesi ve 2008’de Mustafa Kemal Üniversitesi de lisans düzeyinde eğitim faaliyetlerinde bulunmaya başlamışlardır.

Alan yazında lisans mezunlarını değişik açılardan konu alan birçok çalışma yapılmıştır. İşletmelerin mezunlardan beklentilerini ele alan çalışmaların yanında (Gürel, 2006; Düzakın ve Yılmaz, 2009; Yıldız, Özdağ & Yaman, 2008; Gül, Örucü & Erarslan, 2010) üniversite öğrencilerinin profillerini veya kariyer planlarını konu alan birçok çalışma yapılmıştır (İstanbulu Dinçer, Akova & Kaya, 2013; Tuncer, 2011; Yıldız, Saygı & Kop 2009; Şahin, Zoraloğlu & Fırat 2011; Yıldız ve Tüfekçioğlu, 2008). Bunun yanında literatürde sivil havacılık eğitiminin incelendiği çalışmalar da bulunmaktadır. Türkiye’de sivil havacılık/sivil havacılık yönetimi eğitimi genel çerçevede değerlendiren çalışmaların yanı sıra (Kaya, Sarılgan & Şengör, 2003; Sarılgan ve Şengör, 2005; Yalçinkaya ve Adiller, 2012; Erel, 2012a; Erel, 2012b) sivil havacılık öğretim elemanı ve yardımcılarını ele alıp inceleyen (Kiracı, Bayrak & Kurt, 2013), sivil havacılık eğitiminin sorunlarını konu alan (Sarılgan, 2014) çalışmalar da söz konusudur.

Bu çalışmanın amacı sivil havacılık okullarının lisans bölümlerinden (Uçak Gövde-Motor Bakım Bölümü, Havacılık Elektrik ve Elektronik Bölümü, Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği Bölümü, Hava Trafik Kontrol Bölümü ve Pilotaj Bölümü) mezun olan öğrencilerin istihdam ve kariyerleri hakkında durum tespiti yapmaktır.

Saldıraner (2012) tarafından yapılan bir araştırmaya göre 2012 yılında SHÜİ, UGMB, HEE ve pilotaj bölümlerinin kontenjan sayıları vakıf üniversitelerinde 425, devlet üniversitelerinde 795 olmak üzere toplam 1220’dir. Bu sayı şimdiye kadar verilen mezunların (2459) yaklaşık olarak yarısıdır. Bu sebeple, bu araştırmada bölüm mezunlarının istihdam durumları açıklanarak daha fazla üniversitede daha fazla kontenjanla bu bölümleri açmaya gerek var mıdır ya da bu bölümler öğrenciler tarafından (iş bulabilme bakış açısıyla değerlendirildiğinde) tercih edilmeli midir sorularına yanıt aranmıştır.

Çalışmaya sivil havacılık alanında lisans eğitimi veren Anadolu, Kocaeli, Erciyes ve Mustafa Kemal Üniversitelerinin; Uçak Gövde-Motor Bakım (UGMB), Havacılık Elektrik ve Elektronik (HEE), Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği (SHÜİ), Hava Trafik Kontrol (HTK) veya Pilotaj Bölümlerinden herhangi birini tamamlamış lisans mezunları dâhil edilmiştir. Yapılan anket kapsamında mezunların demografik bilgilerinin yanı sıra istihdam durumlarına, çalışılan işletmenin niteliğine/türüne yönelik sorular da sorulmuştur.

1994 yılından bu yana mezun vermeye başlayan bir alanla ilgili böylesi bir çalışmanın daha önceden yapılmamış olması ve alanla ilgili eğitim veren yükseköğretim kurumlarının sayısının ve kontenjanlarının her geçen gün arttığı bir ortamda bu konunun ele alınması çalışmanın önemini arz etmektedir. Bu çalışma ile yazarlar, havacılık alanında lisans eğitimi almak isteyen veya henüz bölümü okumakta olan öğrenciler ile yükseköğretim kurumları bünyesinde bahsi geçen

bölümleri açmayı planlayan ya da kontenjan artırımına gidecek kurumlara referans olmayı hedeflemektedir.

YÖNTEM

Sivil havacılık lisans mezunlarının istihdam bilgilerini konu alan bu çalışmanın evrenini; 2013 yılı itibariyle Anadolu Üniversitesi UGMB, HEE, SHUİ, HTK veya Pilotaj Bölümlerinin herhangi birinden mezun 1800 kişi; Kocaeli Üniversitesi² UGMB, HEE veya SHUİ Bölümlerinin herhangi birinden mezun 169 kişi; Erciyes Üniversitesi³ UGMB, HEE veya SHUİ Bölümlerinin herhangi birinden mezun 418 kişi; Mustafa Kemal Üniversitesi SHUİ Bölümünden mezun 64 kişi oluşturmaktadır. Diğer bir ifade ile çalışmanın evrenini yukarıda bahsi geçen üniversitelerden mezun olmuş toplam 2451 kişi oluşturmaktadır.

Çalışma bir alan araştırması olup tarama modeliyle desteklenmiştir. Bu kapsamda ilk olarak sivil havacılık okullarının lisans mezunlarının listesi oluşturulmuş ve listedeki hedef kitleye yönelik bir anket formu hazırlanmıştır. Anket formu oluşturulurken öncelikle tüm literatür taranmıştır. Buna göre oluşturulan anket ise 7 uzman teyidinden geçerek son halini almıştır. Anket 24 kapalı uçlu sorudan oluşmaktadır. İnternet ortamında hazırlanan bu anket formu aracılığıyla 11 Aralık 2013-3 Şubat 2014 tarihleri arasında sivil havacılık mezunlarına internet ortamında ulaşılmıştır. Bu tarihler arasında anket formunu toplam 759 katılımcı yanıtlamıştır.

BULGULAR

1.Genel Bulgular

Bu bölümde çalışma kapsamında elde edilen genel bulgulara yer verilmiştir. Araştırmanın uygulandığı üniversite ve bölümlere ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

Tablo 1.

Sivil Havacılık Mezunlarının Üniversitelere Göre Dağılımı

Mezun Olunan Üniversite	Toplam Mezun Sayısı	Frekans	Yüzde (%)
Anadolu Üniversitesi	1800	571	31,72
Erciyes Üniversitesi	418	66	15,79
Kocaeli Üniversitesi	169	85	50,30
M. Kemal Üniversitesi	64	37	57,81
Toplam	2451	759	30,97

² Kocaeli Üniversitesi Sivil Havacılık Yüksekokulu mezunlarına ilişkin bilgiler üniversitenin öğrenci bilgi sisteminden elde edilmiştir.

³ Erciyes Üniversitesi Sivil Havacılık Yüksekokulu 2012-2013 yılı mezunlarına ilişkin bilgiler öğrenci işlerinden, diğer bilgiler ise yüksekokulun internet sitesinden elde edilmiştir.

Sivil havacılık alanında mezun olunan üniversite bilgisi Tablo 1’de gösterilmektedir. Elde edilen bulgura göre oransal olarak ankete en çok katılım Mustafa Kemal Üniversitesi’nden olmuştur. Bunun sebebi mezun sayısının az olması nedeniyle mezunlara ulaşmanın kolaylığıdır. En az katılım ise Erciyes Üniversitesi mezunlarından olmuştur. Toplam mezun sayısının %30,97’sine ulaşılmıştır. Örneklem, ne kadar geniş ve evrenin değişik yönlerini temsil eden çeşitlilikte birey ve nesnelere oluşursa araştırmada elde edilen bulguların genelleme gücü de o ölçüde artmaktadır (Akbulut, 2010: 6). Creswell (2012: 146) ’e göre yaklaşık değerlerle ifade edilirse; deneysel araştırmalarda 15 katılımcı, değişkenler arasındaki ilişkilerin incelendiği çalışmalarda 30 katılımcı, bir hedef kitlenin belli bir konudaki yaygın kanısını ve eğilimini değerlendirmek için yapılan çalışmalarda ise 350 bireyin katılıma ihtiyaç vardır.

Tablo 2.

Sivil Havacılık Mezunlarının Bölümlere Göre Dağılımı

Mezun Olunan Bölüm	Toplam Mezun Sayısı	Frekans	Yüzde (%)
Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği	639	271	42,41
Havacılık Elektrik ve Elektronik	684	204	29,82
Uçak Gövde-Motor Bakım	739	200	27,06
Hava Trafik Kontrol	152	43	28,29
Pilotaj	237	41	17,30
Toplam	2451	759	30,97

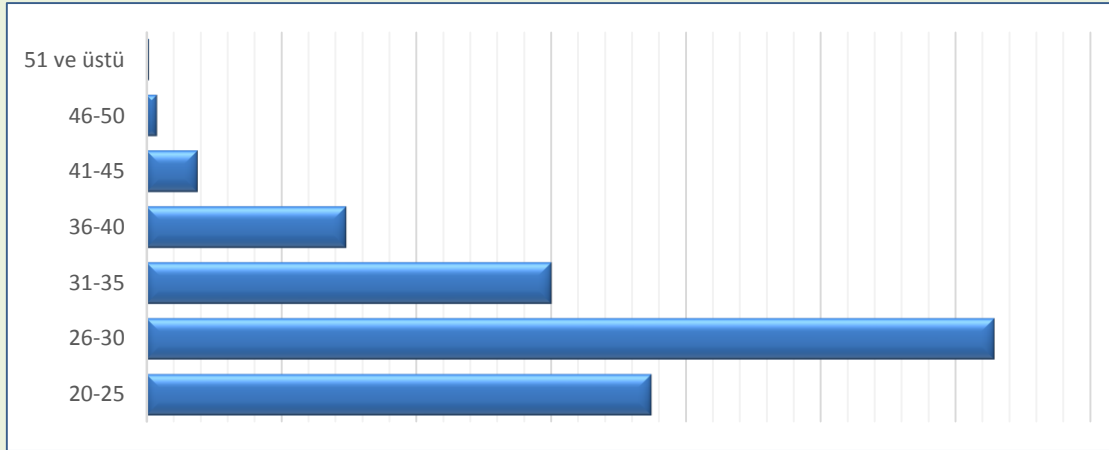
Mezun olunan bölüm bilgisi Tablo 2’de gösterilmektedir. Bu verilere göre SHUİ lisans mezunlarının %42,41’i anketi yanıtlamıştır. Bunun sebebi ileriki bulgularda da görüleceği üzere istihdam ile ilgili en çok problem yaşayan mezunların SHUİ bölüm mezunları olmasıdır. Bu nedenle anket SHUİ bölüm mezunlarının ilgisini daha çok çekmiştir. En düşük katılım gösteren mezunlar ise %17,30 ile pilotaj bölümü mezunlarıdır.

Tablo 3.

Sivil Havacılık Mezunlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Frekans	Yüzde (%)
Erkek	678	89,32
Kadın	81	10,68
Toplam	759	100

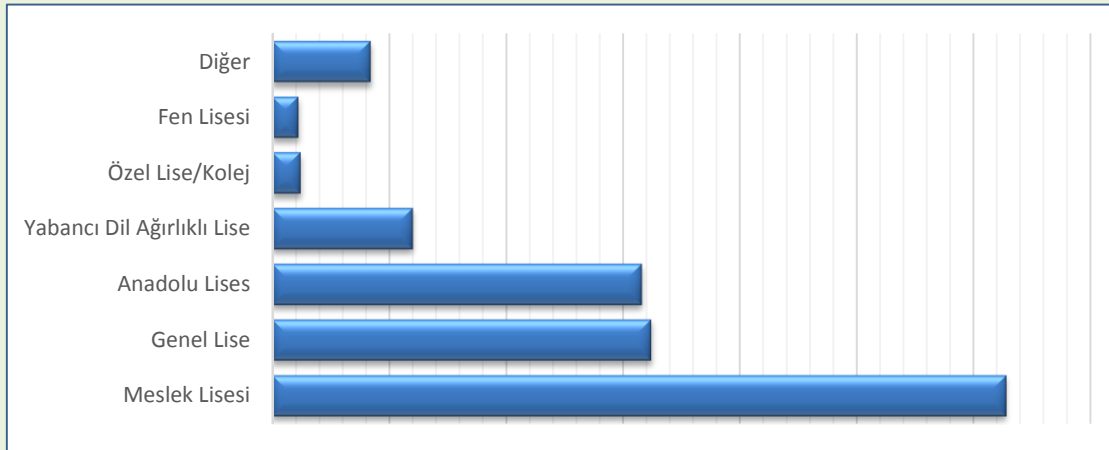
Veri elde edilebilen katılımcıların cinsiyet bilgileri Tablo 3’te gösterilmektedir. Anketi yanıtlayanların %89,32’si erkek, %10,68’i kadındır. Kadın katılımcı sayısının az olmasının temel nedeni teknik bölümlerin kadınlar tarafından tercih edilmemesi dolayısıyla kadın mezun sayısının az olması olarak değerlendirilebilir.

Şekil 2.

Sivil Havacılık Mezunlarının Yaş Dağılımı

Anketi yanıtlayan sivil havacılık lisans mezunlarının yaş profili incelendiğinde katılımcıların %42'sinin 26-30 yaş aralığında olduğu, önemli bir kısmının ise (% 87) 35 yaşından küçük olduğu görülmektedir.

Şekil 3.

Sivil Havacılıkta Mezun Olunan Lise Türüne Göre Dağılım

Şekil 3'de sivil havacılık lisans mezunlarının bitirdikleri lise bilgilerine yer verilmektedir. Buna göre anketi yanıtlayan sivil havacılık mezunlarının bitirdikleri liseler farklılık göstermesine karşın meslek lisesi mezunları tüm mezunların önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Meslek lisesi mezunlarının toplam mezunlar içindeki oranı yaklaşık olarak %41 seviyelerindedir. Bu durumun nedeni, meslek lisesi mezunlarının eğitim aldıkları alanla ilgili tercih edebilecekleri bir yükseköğretim programını seçmeleri halinde bu tercihleri için ek puan alacak olmalarıdır. Alınacak olan ek puan meslek lisesi mezunlarını teşvik ederek bölümün daha çok meslek liseleri tarafından tercih edilmesine sebep olmaktadır.

2.İstihdama Yönelik Bulgular

Bu bölümde anketi yanıtlayan sivil havacılık mezunlarının istihdam durumları ile ilgili bilgilere yer verilecektir.

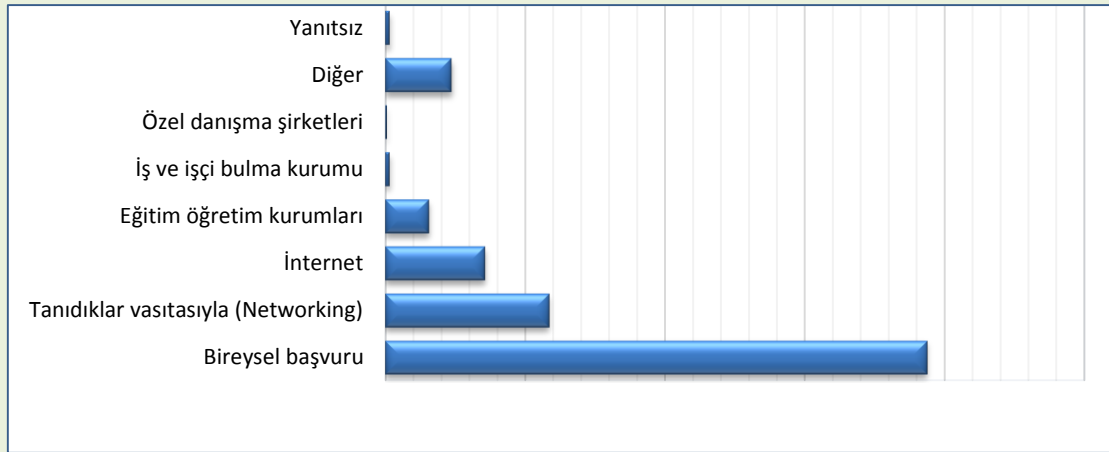
Tablo 4.

Sivil Havacılık Mezunlarının Sektörel Dağılımı

Mezun Olunan Bölüm	Bir İşte Çalışma Durumu			Kurum Türü				
	Evet	Hayır	İstihdam %	Kamu	Özel	Diğer	Pos	Özel%
Sivil Hava Ulaştırma İşletme	209	62	77.12	50	149	9	1	71.30
Havacılık Elektrik ve Elektr.	184	20	90.20	40	127	16	1	60.02
Uçak Gövde-Motor Bakım	184	16	92	50	127	7	-	69.02
Hava Trafik Kontrol	42	1	97.67	39	3	-	-	7.14
Pilotaj	41	0	100	17	19	5	-	46.34
Toplam	660	99	86.95	196	425	37	2	64.40

Sivil havacılık lisans mezunlarının istihdam durumuna ilişkin bilgiler Tablo 4'te gösterilmektedir. Bu veriler ışığında anketi yanıtlayan sivil havacılık mezunlarının %86,95'i bir işte çalışmaktadır.

Bölgümlere göre karşılaştırma yapıldığında SHUİ bölüm mezunlarının istihdam durumlarının diğer bölümlere göre daha düşük düzeyde kaldığı (%77,12), en yüksek istihdam olanağına sahip bölümün ise pilotaj olduğu görülmektedir. Teknik bölümlerde (HEE ve UGMB) istihdam düzeyinin % 90'ın üzerinde olduğu görülmektedir.

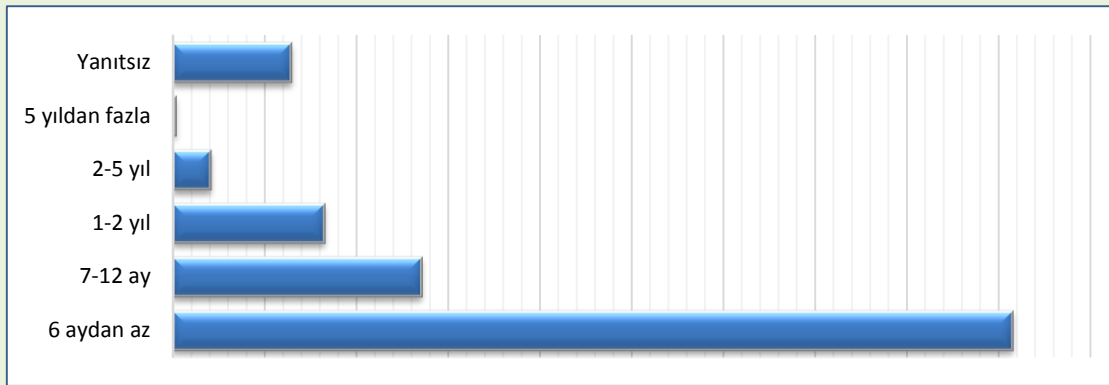
Şekil 4.

Çalışılan İş Bulma Yöntemi

Kurum türü bilgisi incelendiğinde toplam mezunların % 64,40'ının özel sektörde, buna karşın HTK mezunlarının çok önemli bir kısmının kamu kurumlarında (%92,86) istihdam edildikleri görülmektedir. SHUİ bölüm mezunları %71,30 ile özel sektörde en fazla istihdam edilen bölüm mezunları olarak dikkat çekmektedir. Dikkat çeken bir diğer bulgu ise pilotaj bölümü mezunlarından 17 kişinin bir kamu kuruluşunda çalışıyor olduğunu belirtmesidir. Yine bu 17 kişiden

16'sı bir havayolu şirketinde pilot unvanıyla çalıştığını belirtmiştir. Ancak burada dile getirilen 16 kişinin pilot olarak çalışabileceği kamu kurumu niteliğinde bir havayolu işletmesi ülkemizde mevcut değildir. Buradan yalnızca pilotaj mezunu katılımcıların değil tüm katılımcıların THY'yi bir kamu kurumu olarak gördükleri çıkarımı yapılabilir.

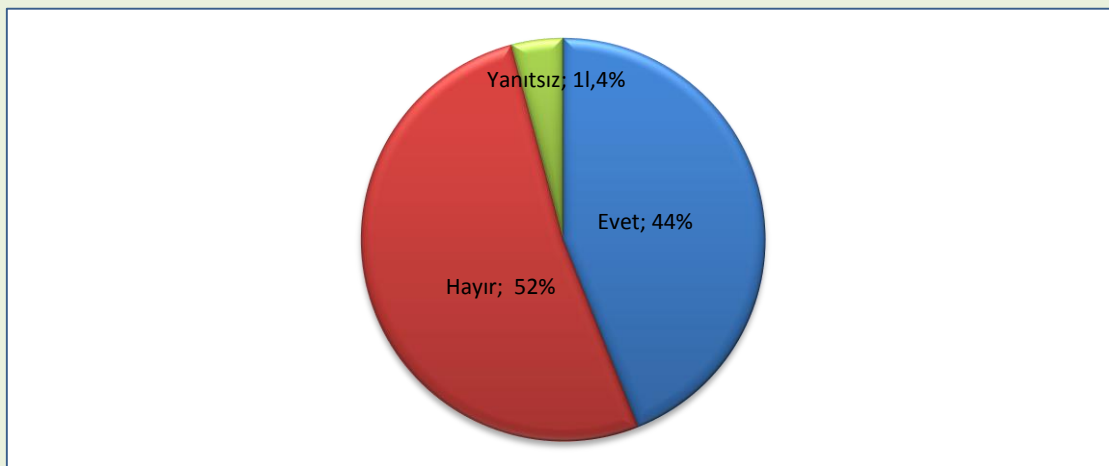
Şekil 4, sivil havacılık lisans mezunlarının çalıştıkları işi bulma yöntemlerine ilişkin bulguları göstermektedir. Bireysel başvuru yöntemini kullanarak bir işte istihdam edilenlerin oranı % 58,63 seviyelerindedir. Şekil 4'te görüldüğü üzere networking ve internet de önemli iş bulma yöntemleri olarak değerlendirilebilir.

Şekil 5.

Mezun Olduktan Sonra İlk İşini Bulma Süresi

Mezun olduktan sonra ilk iş bulma süresine (askerlik hariç) ilişkin bulgular Şekil 5'de gösterilmektedir. Buna göre sivil havacılık mezunlarının önemli bir kısmı (% 65,75) mezun olduktan sonraki altı ay içerisinde istihdam olanağı elde etmiştir. Bu soruya yanıt verenlerin % 85,17'si ise mezun olduktan sonraki bir yıl içerisinde iş bulmuşlardır.

Şekil 6.

İş Ararken Askerliği Yapmamış Olmanın Sorun Teşkil Edip Etmediği Bilgisi

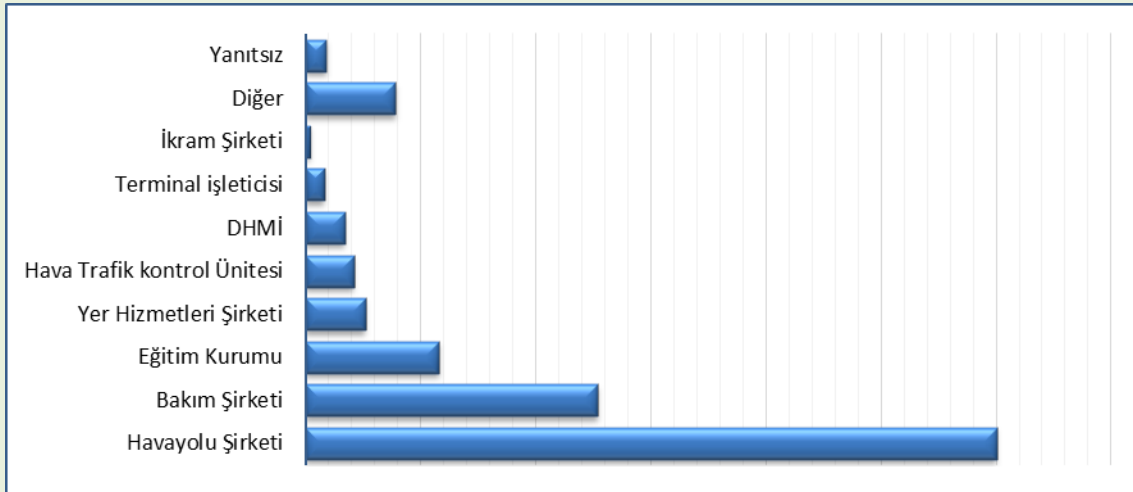
Mezun olduktan sonra iş ararken askerlik yapmamış olmanın sorun teşkil edip etmediğine yönelik bulguların yer aldığı Şekil 6'ya göre anketi cevaplayan erkek mezunların yarısından fazlası (% 51,91) askerlik yapmamış olmanın iş ararken bir sorun teşkil etmediğini belirtmektedir. Askerliğin iş bulmada sorun teşkil ettiğini iddia edenlerin oranı ise % 43,95 seviyelerindedir. Evet veya hayır diyenlerin oranlarının birbirine yakın olması şirketlerin bu konuyla ilgili (erkeklerin askerliği yapmış olması şartının aranması) politikalarının farklı olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Tablo 5.

Mezunların Çalıştıkları Kurum Türüne Yönelik Bilgiler

Mezun Olunan Bölüm	Havacılıkla İlgili Bir İşte Çalışma Durumu		
	Evet	Hayır	Yüzde %
Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği	173	36	82,77
Havacılık Elektrik ve Elektronik	170	14	92,39
Uçak Gövde-Motor Bakım	182	2	98,91
Hava Trafik Kontrol	41	1	97,61
Pilotaj	41	-	100
Toplam	607	53	91,96

Tablo 5'de sivil havacılık lisans mezunlarının istihdam edildikleri kurumun türüne ilişkin bilgiler gösterilmektedir. Bu tabloya göre sivil havacılık mezunlarının % 91,96'sı havacılıkla ilgili bir işte çalışmaktadır. Bu verilere göre mezunların önemli bir bölümü aldıkları eğitim paralelinde bir işe yerleşmişlerdir. Havacılıkla ilgili bir işte çalışma durumu bölümler arasında farklılık göstermektedir. SHUI bölüm mezunlarının %82,77'si havacılıkla ilgili bir işte çalışırken, HEE bölümü için bu oran % 92,39 seviyesindedir. Diğer bölümler için bu oranın % 100'e yakın olduğu görülmektedir.

Şekil 7.

Çalışılan Havacılık Kuruluşunun Türü Bilgisi

Şekil 7'de sivil havacılık lisans mezunlarından havacılık ile ilgili bir kuruluştaki istihdam edilenlerin çalıştıkları kuruluşların bilgisi verilmektedir. Şekil 7'de

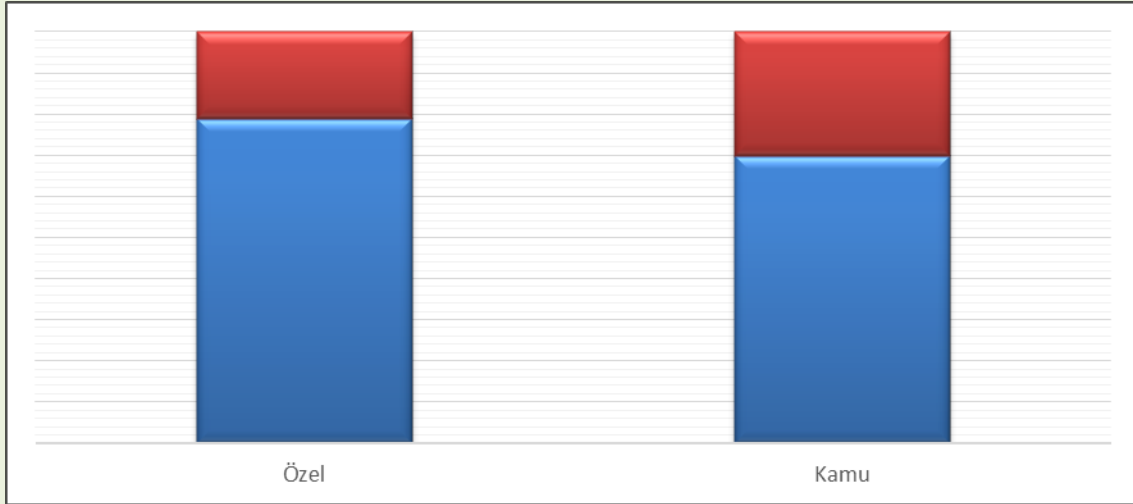
görüldüğü üzere havacılık ile ilgili bir işte istihdam edilenlerin önemli bir kısmı (% 49,42) havayolu şirketinde çalışmaktadır. Bakım şirketinde çalışanların oranı % 20,92, eğitim kuruluşunda çalışanların oranı % 9,55, yer hizmetleri şirketinde çalışanları oranı ise % 4,28 seviyesindedir.

Tablo 6.

Mezunların Sektörde Yükselme Olanacağına Yönelik Bilgiler

Mezun Olunan Bölüm	Çalışılan Sektörde Yükselme Olanakları		
	Evet	Hayır	Yüzde %
Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği	175	34	83,73
Havacılık Elektrik ve Elektronik	128	56	69,56
Uçak Gövde-Motor Bakım	129	55	70,10
Hava Trafik Kontrol	26	16	61,90
Pilotaj	40	1	97,56
Toplam	498	162	75,45

Tablo 6’da sivil havacılık mezunlarının istihdam edildikleri sektörde yükselme olanaklarının olup olmadığına ilişkin düşüncelerine ait bulgulara yer verilmektedir. Bu verilere göre çalışılan sektörde yükselme olanaklarının en düşük olduğunu düşünen bölüm %61,90 ile HTK, en yüksek olduğu bölümse %97,56 ile pilotaj bölümüdür. SHUI bölümünde yükselme olanakları (%83,73) teknik bölümlere göre HEE, UGMB) daha yüksek düzeyde olduğu düşünülmektedir. Bölümlerin tümünü kapsayan genel bir değerlendirme yapıldığında sivil havacılık mezunlarının %75,45’i çalıştığı sektörde yükselme olanaklarına sahip olduğunu düşünmektedir.

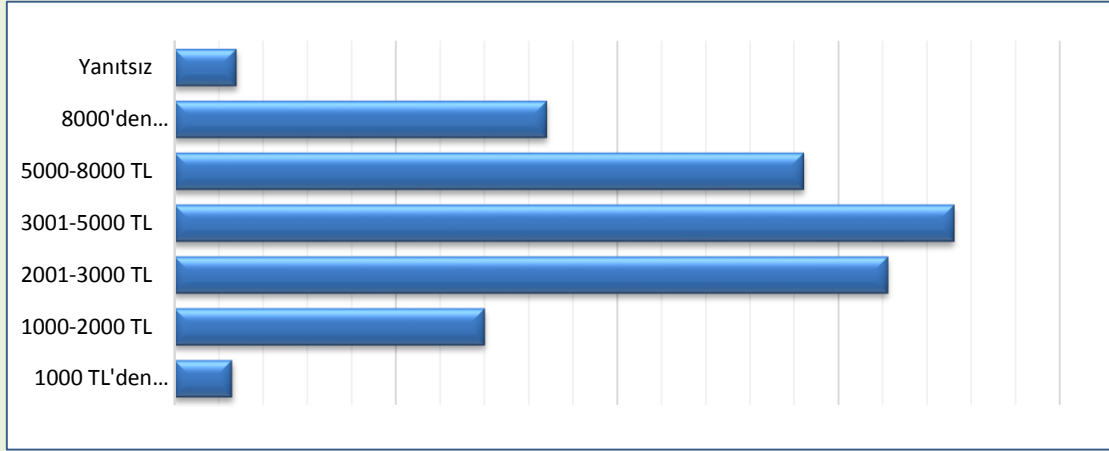

Şekil 8.

Yükselme Olanaklarının Çalışılan Kurum Türüne Göre Dağılımı

Sivil havacılık lisans mezunlarının çalıştıkları kurum türüne göre yükselme olanaklarının olup olmadığına yönelik bulgular Şekil 8’de görülmektedir. Buna göre sivil havacılık lisans mezunu olup özel sektörde çalışanların % 78,82’si yükselme olanaklarının olduğunu düşünmektedir. Bu oran kamu kuruluşunda istihdam

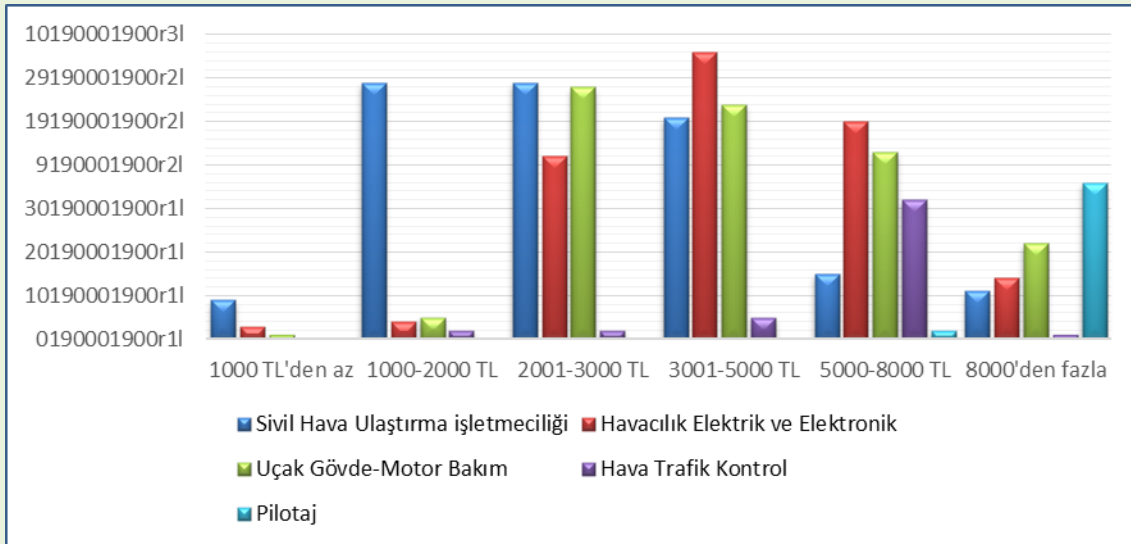
edilenlerin açısından değerlendirildiğinde çalışanların %69,89'u yükselme olanaklarına sahip olduklarını belirtmektedirler.

Şekil 9.

Sivil Havacılık Mezunlarının Gelir Durumu Bilgileri

Şekil 9'da sivil havacılık mezunlarının aylık gelirlerine ilişkin bulgulara yer verilmektedir. Şekilde görüldüğü üzere sivil havacılık lisans mezunlarının %26,66'sı 3001-5000 TL, %24,39'u 2001-3000 TL ve %21,51'i 5000-8000 TL arasında bir gelire sahiptir. 8000 TL'den fazla gelire sahip olanların oranı %12,72, 1000-2000 TL arasında bir gelire sahip olanların oranı ise %10,60 düzeyindedir.

Şekil 10.

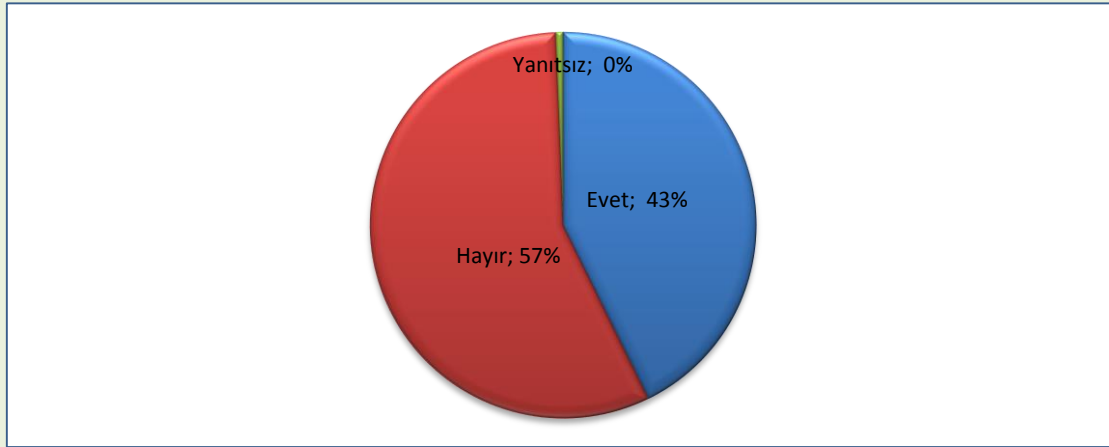
Sivil Havacılık Mezunlarının Bölüme göre Gelir Durumu Bilgileri

Sivil havacılık mezunlarının bölüme göre gelir durumu bilgileri Şekil 10'da gösterildiği gibidir. Buna göre SHUİ bölüm mezunlarının %62,25'i aylık 3000 TL'nin altında bir gelir elde etmektedir. 5000 TL'den fazla gelir elde edenlerin oranı ise sadece %12,74 seviyelerindedir. Grafiklerden de anlaşılacağı üzere sivil havacılık

mezunları arasında en az gelir düzeyine sahip olanların SHUİ bölüm mezunları oldukları görülmektedir.

HEE, UGMB mezunlarının önemli bir kısmının geliri 2001 TL ile 8000 TL arasındadır. Buna göre HEE bölüm mezunlarının %88,26'sı 2001 TL ile 8000 TL arasında bir gelir düzeyine sahiptir. UGMB mezunlarında bu oranın %84,69 olduğu görülmektedir.

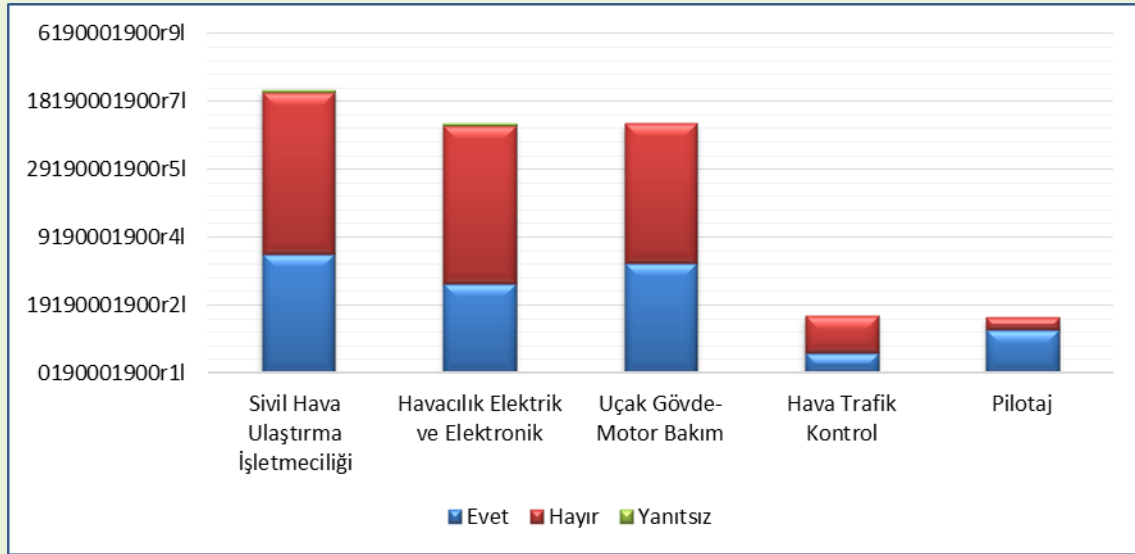
HTK ve Pilotaj bölüm mezunlarının gelir düzeyleri incelendiğinde, bu bölüm mezunlarının gelir düzeyleri diğer bölüm mezunlarından yüksek olduğu görülmektedir. Buna göre HTK bölüm mezunlarının gelirleri 5000 ile 8000 TL arasında değişirken, pilotaj mezunlarının gelir düzeyleri 8000 TL'den fazladır. Bu veriler ışığında HTK bölüm mezunlarının %76,19'u 5000-8000 TL aralığında bir gelire sahipken, pilotaj bölüm mezunlarının %94,73'ü 8000 TL ve üzeri bir gelir düzeyine sahiptir.

Şekil 11.

Sivil Havacılık Mezunlarının Aldıkları Ücretlere Yönelik Düşünceleri

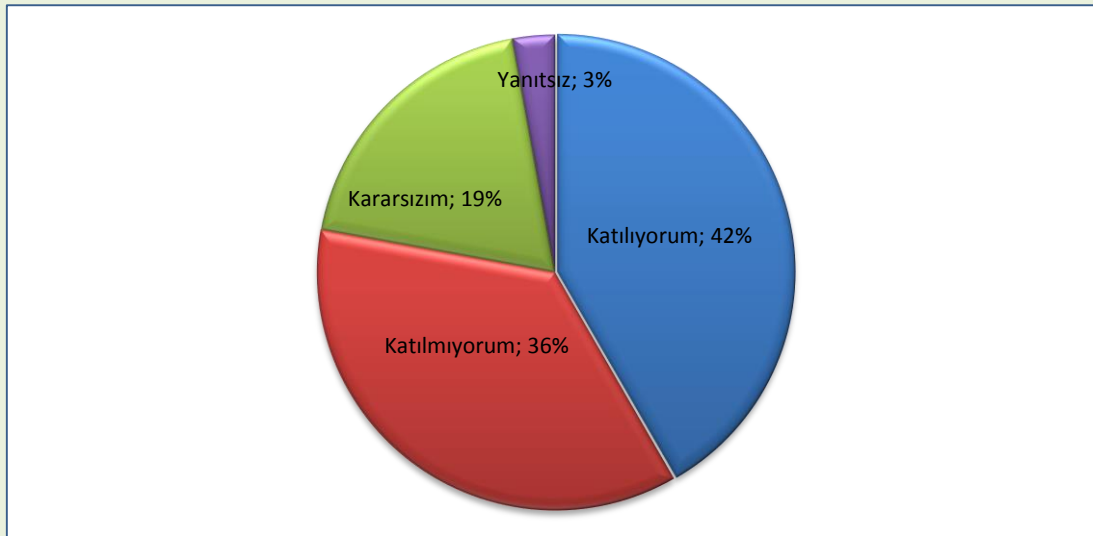
Şekil 11'de sivil havacılık lisans mezunlarının "Hak ettiğiniz ücreti aldığınızı düşünüyor musunuz?" sorusuna verdikleri yanıtlara ilişkin bilgilere yer verilmektedir. Sivil havacılık mezunlarının yaklaşık olarak %57'si hak ettiği ücreti almadığını düşünmektedir. Hak ettiği ücreti aldığını belirtenlerin oranı ise %43 seviyelerindedir.

Şekil 12.

Bölüm Bazında Mezunlarının Aldıkları Ücretlere Yönelik Düşünceleri

Bölüm bazında sivil havacılık lisans mezunlarının aldıkları ücretlere yönelik düşünceleri Şekil 12’de gösterilmektedir. Pilotaj bölümü dışındaki tüm bölümlerde aldıkları ücretten memnun olmayanların oranı memnun olanlardan fazladır. Bu kapsamda SHUİ bölüm mezunlarının % 56,93’ü, HEE bölüm mezunlarının % 63,04’ü, UGMB bölüm mezunlarının %55,97’si ve HTK bölüm mezunlarının % 64,28’i hak ettiği ücreti almadığını düşünmektedir. Buna karşın Pilotaj bölüm mezunlarının %78,04’ü hak ettiği ücreti aldığını iddia etmektedir.

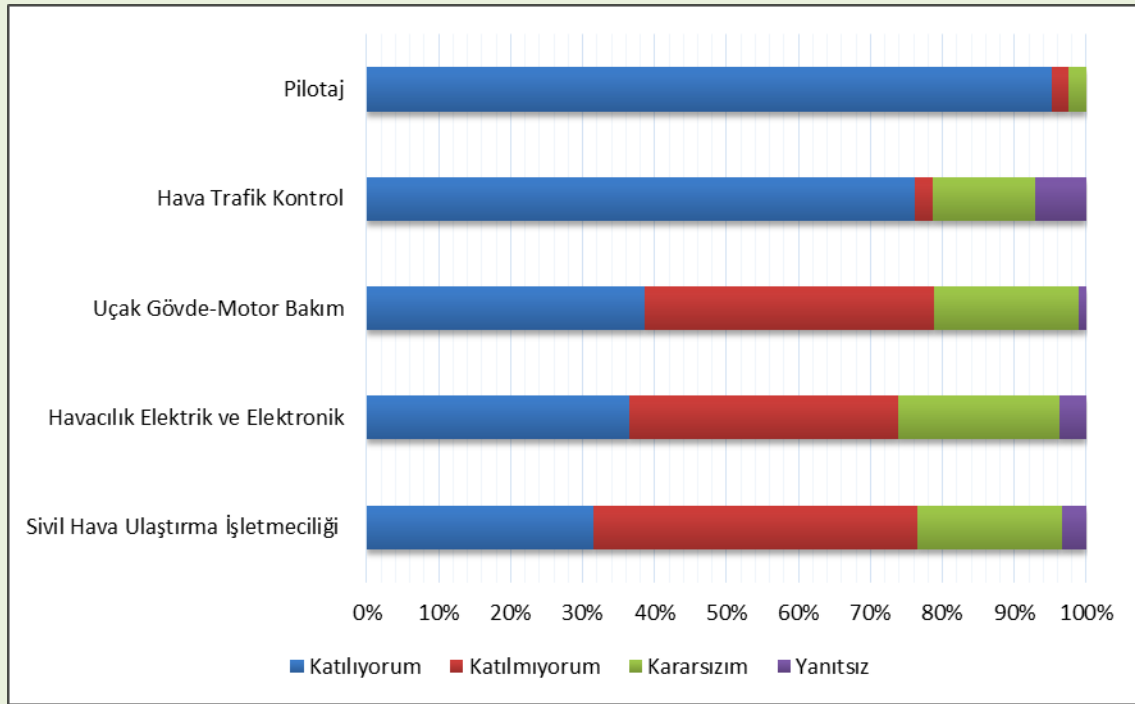

Şekil 13.

Mezunların Hayal Ettikleri İşte Çalışma Durumu

Sivil havacılık lisans mezunlarının “Şu an hayal ettiğim işte çalışıyorum” sorusuna verdikleri yanıtlar Şekil 13’de gösterilmektedir. Sivil havacılık

mezunlarının %42'si hayal ettiği işte çalıştığını, %36'sı ise hayal ettiği işte çalışmadığını belirtmiştir.

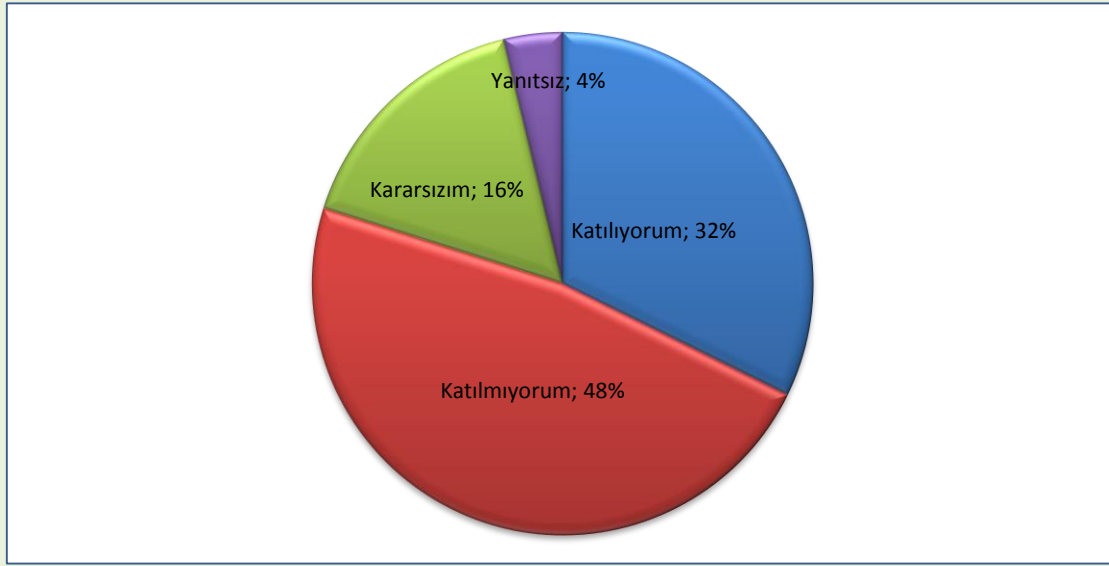

Şekil 14.

Bölüm Bazında Mezunların Hayal Ettikleri İşte Çalışma Durumu

Şekil 14'de sivil havacılık lisans mezunlarını hayal ettikleri işte çalışma durumlarının bölümlere göre bulgularına yer verilmektedir. SHUİ bölüm mezunlarının % 44,97'si hayal ettiği işte çalışmadığını, %31,57'si ise hayal ettiği işte çalıştığını belirtmiştir. HEE bölüm mezunları için bu oranların birbirine çok yakın olduğu görülmektedir. Diğer bir ifade ile HEE bölüm mezunlarının %36,41'i hayal ettiği işte çalıştığını, %37,5'i hayal ettiği işte çalışmadığını ifade etmiştir. UGMB bölüm mezunlarının % 40,21'i "Şu an hayal ettiğim işte çalışıyorum" sorusuna katılmıyorum yanıtı vermiştir. İlgili bölüm mezunlarının %38,58'i aynı soruya katılıyorum yanıtını vermiştir.

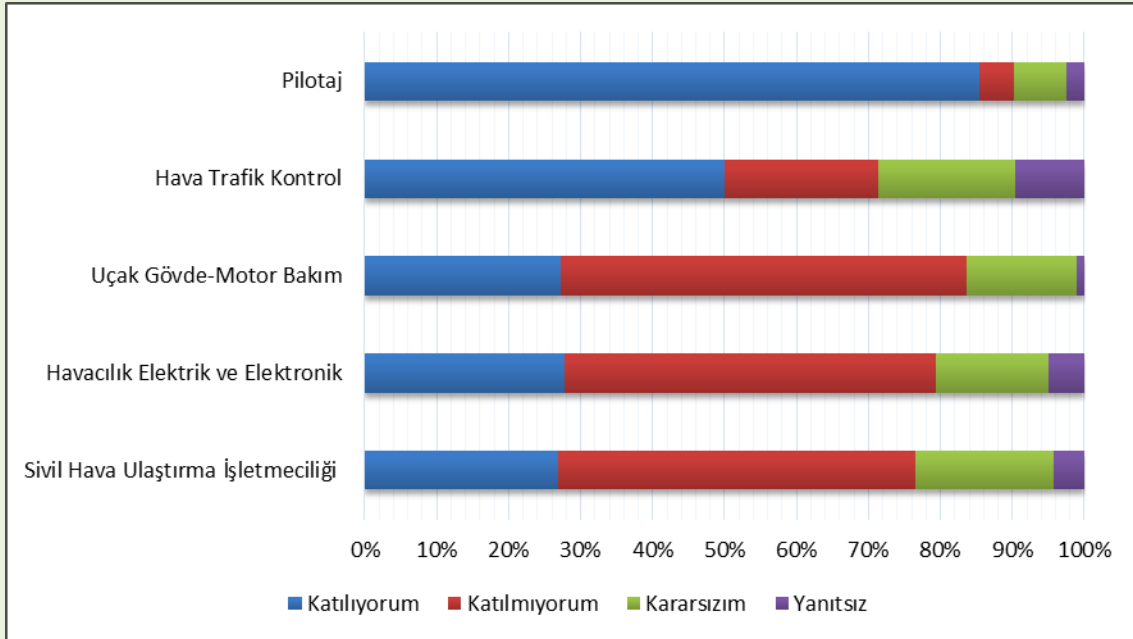
Bulgular HTK ve pilotaj bölüm mezunları açısından değerlendirildiğinde "Şu an hayal ettiğim işte çalışıyorum" sorusuna katılıyorum yanıtını verenlerin oranının, diğer bölüm mezunlarına göre daha fazla olduğu görülmektedir. Bu soruya katılıyorum yanıtını veren HTK bölüm mezunlarının oranı %76,19, pilotaj bölüm mezunlarının oranı ise %95,12 seviyelerindedir.

Şekil 15.

Mezunların Hayal Ettikleri Pozisyonda Çalışma Durumu

Sivil havacılık lisans mezunlarının “Şu an hayal ettiğim pozisyonda çalışıyorum” sorusuna verdikleri yanıtlar şekil 15’de gösterilmektedir. Buna göre mezunların yaklaşık olarak yarısı (%48) hayal ettiği pozisyonda çalışmadığını belirtmiştir. Hayal ettiği pozisyonda çalışanların oranı ise %32 seviyelerindedir.

Şekil 16.

Bölüm Bazında Mezunların Hayal Ettikleri Pozisyonda Çalışma Durumu

Şekil 16’da sivil havacılık lisans mezunlarının “Şu an hayal ettiğim pozisyonda çalışıyorum” sorusuna verdikleri yanıtların bölüm bazında değerlendirilmesi yer

almaktadır. İlgili soruya sivil havacılık bölüm mezunlarının verdikleri yanıtlar bölümlere göre farklılık göstermektedir.

Elde edilen bulgular ışığında “Şu an hayal ettiğim pozisyonda çalışıyorum” sorusuna katılmıyorum diyen SHUİ bölüm mezunlarının oranı %49,76, HEE bölüm mezunlarının oranı %51,63, UGMB bölüm mezunlarının oranı %56,52 şeklindedir. Diğer bir ifade ise teknik bölüm mezunlarının (HEE, UGMB) yarısından fazlası “Şu an hayal ettiğim pozisyonda çalışıyorum” sorusuna katılmıyorum yanıtını vermiştir. İlgili bölümlerde hayal ettiği pozisyonda çalışanların oranı ise HEE bölüm mezunlarında %27,71, UGMB bölüm mezunlarında %27,17 oranında gerçekleşmiştir.

HTK ve pilotaj bölüm mezunları açısından ilgili soruya verilen yanıtlar diğer bölümlerden önemli ölçüde farklılık göstermektedir. Elde edilen bulgulara göre HTK bölüm mezunlarının %50’si “Şu an hayal ettiğim pozisyonda çalışıyorum” sorusuna katılmıyorum yanıtını vermiştir. Pilotaj bölüm mezunları arasından ilgili soruya katılmıyorum yanıtını verenlerin oranı ise %85,36 şeklindedir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmaya göre 2013 senesine kadar ülkemizde sivil havacılık alanında 2451 mezun verilmiştir ve mezunlardan 1800’ü bu alanda eğitim veren ilk üniversite olma özelliği taşıyan Anadolu Üniversitesi’ndendir. SHUİ, HEE, UGMB bölümleri neredeyse aynı oranda mezun verirken pilotaj ve HTK bölüm mezunlarının sayısı nispeten daha azdır. Bunun sebebi HTK ve pilotaj eğitimlerinin yalnızca Anadolu Üniversitesi’nde verilmesidir. Bunun yanında diğer üniversitelerin de HTK ve pilotaj bölümlerini açmak için girişimde buldukları gözlemlenmektedir ancak söz konusu bölümlerin açılması maliyetli ve zordur. Bu nedenle bölümler açılmadan önce gerekli planlama ve altyapı çalışmalarının yapılması son derece önemlidir.

Sivil havacılık alanında lisans eğitimi veren Anadolu, Kocaeli, Erciyes ve Mustafa Kemal Üniversitelerinin; UGMB, HEE, SHUİ, HTK veya Pilotaj Bölümlerinden herhangi birini tamamlamış lisans mezunlarının dâhil edildiği çalışma 759 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalışmaya katılanların %86,95’i (660 kişi) özel veya kamu kurumlarından herhangi birinde istihdam edilmektedir. Herhangi bir kurumda istihdam edilenlerin % 58,63 bireysel başvuru yöntemini kullanarak işe yerleşmişlerdir.

Çalışmaya göre SHUİ bölüm mezunlarının % 22,88’i herhangi bir işte çalışmamaktadır. TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) tarafından yayımlanan işsizlik rakamları incelendiğinde Türkiye’de 2012 yılı işsizlik oranının %9,2 seviyelerinde gerçekleşmiştir (BİK, 2014). Türkiye’deki işsizlik oranı dikkate alındığında SHUİ bölüm mezunlarının iş bulma konusunda bir takım sorunlar yaşadığı görülmektedir. Bunun yanında ÖSYM verilerine göre SHUİ bölümü için 2012 yılında 643 kontenjan açılmış ve 592 tercih gerçekleşmiştir (Saldıraner, 2012). Kontenjan sayısındaki artışa paralel olarak zaten düşük olan havacılık bölüm mezunlarının istihdam oranlarının daha da düşeceği; özellikle de SHUİ bölüm mezunları açısından bu oranın %22,88’in

üzerine çıkacağı öngörülmektedir. Buna ek olarak sivil havacılık lisans mezunlarının önemli bir kısmı (%64,40) özel sektör tarafından istihdam edilmektedir. Bunun nedeni olarak devlet bünyesinde faaliyet gösteren sivil havacılık kuruluşlarının (DHİMİ, SHGM gibi) personel seçiminde HTK bölüm mezunları hariç sivil havacılık mezunlarına yeterince yer vermemesinin etkisinin olduğu düşünülmektedir. Sivil havacılık bölümleri için, Türkiye ortalamasının üzerinde olan işsizlik oranının düşürmenin yolu ise bölüme alınacak öğrenci sayılarının kontrol altına alınması (planlanması) ve sivil havacılık kuruluşlarında personel istihdam edilirken havacılık mezunlarına öncelik verilmesinden geçmektedir. Bunun yanında kontenjan planlaması aşamasında havacılık sektörü ile işbirliği yapılarak istihdam olanaklarının tespit edilmesi ve bu doğrultuda öğrenci alımının gerçekleştirilmesi durumunda “diplomalı işsiz” sayısının azaltılmasına katkıda bulunulabilir.

Havacılık sektöründe yaşanan gelişmelerin etkisiyle de sivil havacılık mezunlarının %85’inin mezun olduktan sonraki 12 ay içerisinde bir işe yerleştikleri görülmektedir. TEPAV (Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı) istihdam izleme bülteni verilerine göre Türkiye’de 2013 yılı itibariyle 20-24 yaş gurubu için bu süre 7.3 aydır (TEPAV, 2014). Bu veriler ışığında sivil havacılık mezunlarının iş bulma sürelerinin havacılık sektöründeki gelişmelere rağmen Türkiye ortalamasının üzerinde olması dikkat çekicidir. Buna ek olarak askerliği yapmamış olmanın iş ararken sorun teşkil edip etmediğine ilişkin bir görüş birliği sağlanamamıştır. Mezunların yaklaşık olarak %44’ü askerliği yapmamış olmanın sorun teşkil ettiğini düşünürken, %52’si bu durumun sorun teşkil etmediği kanaatindedir.

Sivil havacılık lisans mezunların önemli bir kısmı (%91,96) havacılıkla ilgili bir işte çalışmaktadır. Bu durum mezunların almış oldukları eğitimlere paralel bir sektörde istihdam edildiklerini göstermektedir. Bunun yanında katılımcıların önemli bir kısmı istihdam edildikleri iş ile ilgili olumlu bir kanaata sahiptirler. Diğer bir ifade ile ankete yanıt veren katılımcıların %75,45’i işlerinde yükselme olanaklarının olduğunu düşünmektedir.

Mezunların gelir durumu incelendiğinde SHUİ bölüm mezunlarının büyük çoğunluğunun (%62,25) aylık 3000 TL’nin altında bir gelir elde ettiği, bu ücretin diğer bölüm mezunlarının çok altında kaldığı görülmektedir. Bunun yanında tüm bölüm mezunların %57’si hak ettiği ücreti almadığını düşünmektedir. Hak ettiği ücreti almadığını belirten mezunlar arasında en yüksek orana sahip olan bölüm %64’28 ile HTK bölümüdür. Bu oranın yüksek olmasında etkili olan temel faktörün havacılık sektöründeki iş yoğunluğunun ve iş stresinin çalışanlarda yüksek ücret beklentisini tetiklediği düşünülmektedir. Bunun yanında Pilotaj bölümü haricinde diğer bölüm mezunlarından aldığı ücretten memnun olmayanların oranı memnun olanlara göre daha yüksektir. En önemli girdisi insan olan bu sektörde özellikle de ücret açısından çalışanların iş tatmininin sağlanmasının havacılık emniyetine önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Mezunların sadece %42’si hayal ettiği işte çalıştığını, %32’si ise hayal ettiği pozisyonda çalıştığını belirtmiştir. Özellikle de SHUİ, HEE ve UGMB bölüm

mezunlarının hayal ettikleri iş ve pozisyonlarda çalışmadıkları tespit edilmiştir. Bunun temel nedeni olarak öğrencilerin havacılık bölümlerini bilinçli bir şekilde tercih etmedikleri, mezun olduktan sonra bile çalışacakları işin mahiyeti ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları, zorunlu stajları sırasında da yeterli farkındalığı kazanamadıkları düşünülmektedir. Bu kapsamda zorunlu staj sürelerinin artırılması veya mevcut süreler içerisinde stajların verimli geçmesinin denetlenmesi ve üniversite tercihleri öncesi bölümler ile ilgili daha kapsamlı tanıtımların yapılarak öğrencilerin bilinçli tercih yapmalarının sağlanması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Söz konusu bulguların gelecekte yapılacak çalışmalara önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Buna ek olarak ileride yapılacak çalışmalarda, mezunların sivil havacılık eğitime yönelik düşüncelerinin incelenmesi; sektörün havacılık okullarından ve mezunlardan beklentisinin analiz edilmesi planlanmaktadır. Bu sayede havacılık sektörünün üniversite ve mezunlardan beklentisinin tespit edilmesi hedeflenmektedir.

Kaynakça

- Akbulut, Y. (2010). *Sosyal Bilimlerde SPSS Uygulamaları*. İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık.
- ATAG (Air Transport Action Group). (2012). *Aviation Benefits Beyond Borders*. [Internet-10.02.2014] <http://aviationbenefitsbeyondborders.org/download-abbb-report>, adresinden alınmıştır.
- BİK (Basın İlan Kurumu). (2013). *Türkiye'de işsizlik oranı açıklandı*. [Internet-27.07.2014] <http://www.bik.gov.tr/turkiye-de-issizlik-orani-haberi-48643/>, adresinden alınmıştır.
- Creswell, J. W. (2012). *Educational Research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. Fourth Editinon. Upper Saddle River: Pearson.
- Düzakın, E., Yılmaz, Ö. (2009). İşletme Mezunlarının İş Hayatındaki Yeri Ve İşletme Eğitimi: 1000 Büyük Sanayi Kuruluşunun İşletme Mezunlarından Beklentiler Üzerine Araştırma. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 18, Sayı 1, s.149-164.
- Erel, C., (2012a). *Türkiye'de Havacılık Endüstrisine Yönelik Örgün Öğretim Programlarının Değerlendirmesi*. [Internet-04.02.2014] <http://www.canerel.com/v2/images/publication/201201TurkiyeHavacilikOrgunOgretimi.pdf>, adresinden alınmıştır.
- Erel, C., (2012b). *Türkiye'de Hava Aracı Bakım Onarım ve Yenileme Alanına Yönelik Örgün Öğretim Programlarının Değerlendirmesi* [Internet-27.01.2014] <http://www.canerel.com/v2/images/publication/201202TurkiyeHABOYOrgunOgretimi.pdf>, adresinden alınmıştır.
- Gül, A., Örucü K., Eraslan, Ş., (2010). Mezun Peyzaj Mimarlarının Eğitim ve Öğretimden Beklentileri. *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 12: 131-140.
- Gürel, T., (2006). *Halkla İlişkiler Profesyonelleri, İletişim Fakülteleri Mezunlarında Neler Arıyorlar: Ajans Yöneticilerinin Bakış Açıları*. , II. Ulusal Halkla İlişkiler Sempozyumunda Sunulan Bildiri, Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.
- Hürriyet, (2013). *Havacılıkta İstihdam 3 Ciro 10 Kat Büyüdü*. [Internet-10.02.2014] <http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/24450526.asp>, adresinden alınmıştır.
- İstanbullu Dinçer, F., Akova O., Kaya, F., (2013). Meslek Yüksekokulu Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı Öğrencilerinin Kariyer Planlaması Üzerine Bir Araştırma: İstanbul Üniversitesi ve Gümüşhane Üniversitesi Örneği. *Elektronik Mesleki Gelişim ve Araştırmalar Dergisi*, ISSN: 2147-8503 Sayı 2 Cilt 1.

- Kaya, E., Sarılgan, A. E., Şengür, Y., (2003). *Air Transportation Management Education in Turkey*. Uluslararası 21. Yüzyılda Havacılık Kongresinde Sunulan Bildiri, Kiev.
- Kiracı, K., Bayrak, Ü., Kurt, Y., (2013, Kasım). *Türkiye'deki Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği Bölümü Öğretim Eleman ve Yardımcılarının Akademik Özgeçmişlerinin Nicel Görünümü*. UHAT-2013/ II. Ulusal Havacılık Teknolojisi ve Uygulamaları Kongresinde Sunulan Bildiri. (29-30 Kasım 2013) Gaziemir/İZMİR.
- Saldıraner, Y. (2012). *Türkiye'de Sivil Havacılık Yükseköğretim Eğitim Programları*. [Internet-27.01.2014] <http://acikarsiv.atilim.edu.tr/browse/579/>, , adresinden alınmıştır.
- Sarılgan, A. E. (2014). *Civil Aviation Education Problems in Turkey*. 9. Uluslararası Yüksek Eğitim Kongresi (UNIVERSIDAD 2014)'nde sunulmuş bildiri.
- Sarılgan, A. E. ve Şengür, Y. (2005). *Civil Aviation History And Education in Turkey*. The 30th Annual Congress of the American Romanian Academy of Arts and Sciences'te Sunulan Bildiri (ARA), 461-463.
- Şahin, İ., Zoraloğlu, Y. R. ve Fırat, N. Ş. (2011). Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Amaçları, Eğitsel Hedefleri, Üniversite Öğreniminden Beklentileri ve Memnuniyet Durumları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi* (Educational Administration: Theory and Practice), 17 (3), 429-452.
- TEPAV (Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı). (2013). *İstihdam İzleme Bülteni'nin 17. sayısı* [Internet-27.07.2014] <http://www.tepav.org.tr/tr/haberler/s/3464>, adresinden alınmıştır.
- Tuncer, M. (2011). Yükseköğretim Gençliğinin Gelecek Beklentileri Üzerine Bir Araştırma. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 6/2 Spring 2011, p. 933-946.
- Yalçınkaya, A. ve Adiloğlu, L. (2012), *Türkiye'de Lisans Düzeyindeki Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği (SHUİ) Eğitim Sisteminin Yapısı ve Analizi*, 3rd International Conference on New Trends in Education and Their Implications'ta Sunulan Bildiri. 26-28 Nisan 2012, Antalya
- Yıldız, N., Saygı, H. ve Kop, A. (2009). Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Mezun Profili. *Ege Üniversitesi, Su Ürünleri Dergisi*, 26 (3), 197-201.
- Yıldız, S. M., Özdağ, S. ve Çetin, Y. (2008). Beden eğitimi ve spor eğitimi veren yükseköğretim kurumları ve istihdam durumlarına yönelik öğrenci algılamaları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, ISSN:1303-5134.
- Yıldız, S. M. ve Tüfekçioğlu, E. (2008). Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokullarında Eğitim Destekleri, Kariyer Gelişim Olanakları Ve Eğitim Sonrasında İstihdam Durumunun İncelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2 (2), 89-97.

A Study of Civil Aviation Graduates' Employment and Career Status

Res.Assist. Kasım Kiracı
Anadolu University-Turkey
kiraci.kasim@gmail.com

Res.Assist. Ümran Bayrak
Anadolu University-Turkey
ubayrak@anadolu.edu.tr

Extended Abstract

Purpose and Problem: In line with the developments in the aviation sector in Turkey and in the world, the need for labor force is continuously increasing. In order to meet this strong demand universities open aviation departments. However, the excessive increase in the student quotas is remarkable. This excess is to such degree that quotas for half of the number of all graduates so far are opened in just one year. Therefore, by analyzing the employment status of graduates, this study seeks to find out whether opening these departments in a higher number of universities with a higher number of students is necessary or not and whether (in terms of finding a job) these departments should be preferred by students. The aim of this study is to determine the employment and career status of the graduates of Aircraft Maintenance, Aviation Electrics and Electronics, Civil Aviation Transportation Management, Air Traffic Control and Flight Training programs and to identify differences among these programs regarding the employment of their graduates.

Method: Focusing on the civil aviation graduates' employment, the target population for this study is the 2451 graduates of the Aircraft Maintenance, Aviation Electrics and Electronics, Civil Aviation Transportation Management, Air Traffic Control and Flight Training programs of Anadolu University, Kocaeli University, Erciyes University and Mustafa Kemal University that graduated students as of 2013. This is a field study supported by a survey model. Within this framework, a list of the civil aviation school alumni was created first and a survey form addressing the target audience on the list was prepared. In designing this survey form, the whole relevant literature was reviewed. The survey form which was designed on the basis of this literature review was then finalized after it was approved by 7 specialists. The survey is composed of 24 close-ended questions. This survey form was delivered online to the civil aviation graduates between December 11, 2013 and February 3, 2014. In this given period, a total of 759 participants responded to the survey.

Results: The results of the study indicate that, while a majority of the participants report currently having a job, the unemployment rate of the civil aviation transportation management graduates is higher than the average unemployment rate in Turkey. Considering the constantly-raised university student quotas, it is estimated that this unemployment rate will become even higher in the future. It is also evident that most of the graduates work in the private sector and they are not

provided sufficient employment opportunities by public sector. Time duration needed to find a job after graduation is longer for civil aviation graduates than the Turkish average. Most of the graduates reported not earning the income they deserve and that they are not working in the positions they had envisaged before graduation. As can be seen from these results, there are some obvious problems regarding civil aviation graduates' employment status. In such a context, the need for opening such high-cost programs at new universities must be debated, the necessary planning for these programs must be carried out with sectoral cooperation and the students must be informed about the post-graduation career conditions.

Keywords: Aviation education, Civil aviation, Employment in aviation, Aviation graduate

